

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS VŠĮ RESPUBLIKINĖS VILNIAUS UNIVERSITETINĖS LIGONINĖS, VŠĮ VILNIAUS MIESTO KLINIKINĖS LIGONINĖS IR VŠĮ UTENOS LIGONINĖS VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ PROCESUOSE IŠVADOJE PATEIKTŲ REKOMENDACINIO POBŪDŽIO PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

Informacija apie pasiūlymų įgyvendinimą pateikta:

- VŠĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės 2022 m. rugpjūčio 30 d. raštu Nr. 2R-5.4.-4447 (5-01-9642), 2002 m. rugsėjo 26 d. raštu Nr. 2R-5.4.-4957 (5-01-10597), 2023 m. birželio 19 d. el. p. (5-01-7399). Informacija paskelbta: <https://www.rvul.lt/wp-content/uploads/2023/06/Viesieji-prikimai-Pateiktu-pasiulymu-igyvendinimo-lentele-2023-06-16.pdf>
- VŠĮ Vilniaus miesto klinikinės ligoninės 2022 m. rugpjūčio 29 d. raštu Nr. IS-690 (5-01-9592). Informacija paskelbta: <https://www.vmkl.lt/lt/korupcijos-prevencija/4596-speciali%C5%B3j%C5%B3-tyrim%C5%B3-tarnybos-pateikt%C5%B3-pasi%C5%ABlym%C5%B3-%C4%AFgyvendinimas%20.html> Papildoma informacija pateikta 2022 m. spalio 12 d. el. p. (5-01-11258). Informacija paskelbta: <https://www.vmkl.lt/lt/korupcijos-prevencija/4596-speciali%C5%B3j%C5%B3-tyrim%C5%B3-tarnybos-pateikt%C5%B3-pasi%C5%ABlym%C5%B3-%C4%AFgyvendinimas%20.html>
- VŠĮ Utenos ligoninės 2022 m. rugsėjo 15 d. el. p. (5-01-10177), 2023 m. birželio 7 d. el. p. (5-01-7039). Informacija paskelbta: <https://www.utenosligonine.lt/wp-content/uploads/2023/06/KORUPCIJOS-RIZIKOS-ANALIZ%C4%96S-I%C5%A0VADOJE-NR.-4-01-4534-PATEIKT%C5%B2-REKOMENDACIJ%C5%B2-%C4%AEGYVENDINIMAS-UTENOS-LIGONIN%C4%96JE.pdf>
- Viešųjų pirkimų tarnybos 2022 m. rugpjūčio 11 d. raštu Nr. 4S-714 (5-01-9064). Informacija paskelbta: <https://vpt.lrv.lt/lt/pranesk-apie-korupcija>
- Finansų ministerijos 2022 m. rugpjūčio 9 d. raštu Nr. ((12.36Mr)-5K-2209460)-6K-2204833 (5-01-8966). Informacija paskelbta: <https://finmin.lrv.lt/lt/korupcijos-prevencija>
- Sveikatos apsaugos ministerijos 2022 m. rugsėjo 20 d. raštu Nr. 10-4046 (5-01-10323), 2023 m. birželio 15 d. el. p. (5-01-7398). Informacija paskelbta: [https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/Korupcijos%20prevencija/Turto%20nuoma%20RVUL\(003\)2v%20\(1\).pdf](https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/Korupcijos%20prevencija/Turto%20nuoma%20RVUL(003)2v%20(1).pdf)

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
1. Kritinės antikorupcinės pastabos			
1.1.	Nepakankamai reglamentuotas ASPĮ viešuosius pirkimus vykdančių viešųjų pirkimų komisijų sudarymas, atnaujinimas (rotacija) bei veikla, nes VŠĮ Vilniaus miesto klinikinėje ligoninėje neužtikrinama, kad būtų bent minimaliai atskirtos viešųjų pirkimų inicijavimo, organizavimo ir atlikimo, pasiūlymų vertinimo ir sutartinių išpareigojimų vykdymo kontrolės funkcijos; VŠĮ Respublikinėje Vilniaus universitetinėje ligoninėje nenustatyta konkreiti atnaujinama komisijos narių dalis; VŠĮ Utenos ligoninėje nenustatytos viešųjų pirkimų komisijos atnaujinimo (rotacijos) taisyklės, taip pat nustatyta atvejų, kai komisijos veikloje dalyvauja pirkimus inicijuojantis asmuo, viešųjų pirkimų komisija priima sprendimus nesant numatyto komisijos posėdyje dalyvaujančių asmenų skaičiaus, būtino sprendimams priimti.		
1.2.	Paviršutiniškai atliekami rinkos tyrimai sudaro sąlygas mažos konkurencijos pirkimams, nes ASPĮ nėra pakankamai reglamentuotas rinkos tyrimų atlikimas, atliekami rinkos tyrimai nedokumentuojami, nėra aiškūs atliktų tyrimų rezultatai.		

1.3.	<u>Nepakankamas pirkimo techninių specifikacijų projektų skelbimas ar veiksmingų rinkos konsultacijų atlikimas, siekiant išsiaiškinti realią konkurenciją, nes VŠĮ Respublikinėje Vilniaus universitetinėje ligoninėje ir VŠĮ Utenos ligoninėje šių priemonių taikymas paliktas pirkimo iniciatorių nuožiūrai ir detaliau neregamentuojamas.</u>		
1.4.	<u>Neidentifikuojami draudžiami susitarimai tarp pirkimo dalyvių, taip sudarant sąlygas „vieno tiekėjo“ pirkimams, nes ASPĮ nustatyta atveju, kai pirkimų metu tiekėjai realiai nekonkuravo (pavyzdžiui, buvo susiję subtiekimu santykiais, teikė tris kartus brangesnius pasiūlymus ir pan.).</u>		
1.5.	<u>Nevaldomi interesų konfliktai atliekant viešųjų pirkimų, nes nedeclaruojamos pavestos pareigos viešųjų pirkimų procesuose, nenusišalinama esant interesų konfliktams.</u>		
1.6.	<u>Neskelbiamos derybos vykdytos nepagrįstai, nes VŠĮ Utenos ligoninėje pirkimai galėjo būti atlikti skelbiamais pirkimo būdais taikant pagreitintas skelbiamas procedūras.</u>		
1.7.	<u>Neskelbiamos derybos vykdytos nesant skubaus perkančiosios organizacijos poreikio įsigyti prekes bei paslaugas, nes VŠĮ Utenos ligoninė vykde neskelbiamas derybas, kurių metu sudarė iki 36 mėn. trukmės sutartis.</u>		
1.8.	<u>Perkant medicininį deguonį išskirtinės sąlygos sudaromos tiekėjui, su kuriuo yra susiklostę reikalingos įrangos nuomos (panaudos) teisiniai santykiai.</u>		
	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
	VŠĮ Respublikinei Vilniaus universitetinei ligoninei:		
1.1.	Nustatyti atnaujinamą viešųjų pirkimų komisijos narių dalį.	VŠĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės direktoriaus 2020-08-30 įsakymu Nr. 117 patikslintas VŠĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, viešojo pirkimo sutarčių sudarymo ir vykdymo bei viešųjų pirkimų vidaus kontrolės tvarkos aprašo 5.2 punktas, nurodant, kad ne mažiau kaip 2 viešųjų pirkimų komisijos nariai turi būti rotuojami ne rečiau kaip kartą per metus.	Pasiūlymas įgyvendintas
1.2.	Įvertinti rinkos tyrimo teisinio reglamentavimo ar jo tobulinimo poreikį bei nustatyti pirkimo vykdytojų pareigą įvertinti ir dokumentuoti atlikto rinkos tyrimo rezultatus, ar į tai atsižvelgta techninės specifikacijos projekte bei numatyti pirkimo vykdytojų veiksmus, nustatčius esminių rinkos tyrimo atlikimo trūkumų.	Šiuo metu VŠĮ Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė dalyvauja pilotiniame projekte su EBPO ¹ , kurio metu ligoninei teikiama ekspertinė pagalba dėl viešųjų pirkimų vykdymo, projekto metu bus suteikta ekspertinė pagalba dėl rinkos tyrimų tvarkos nustatymo. 2023-06-16 Ligoninė vis dar dalyvauja pilotiniame projekte su Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO). Įvertinę pilotinio projekto su Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) trukmę, įtraukėme į VŠĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės	Pasiūlymo įgyvendinimas tęsiamas (2023-06-16)

¹ Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija.

		<p>korupcijos prevencijos 2023-2025 m. veiksmų plano² 5.1.1 p. iki 2024 m. I ketvirčio parengti rinkos tyrimo atlikimo procedūrą numatant:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sąlygas/aplinkybes/kriterijus, kurių pagalba būtų nustatomas rinkos tyrimo poreikis, rinkos tyrimo apimtys, analizuojami duomenys, tyrimo dalyviai ir jų skaičius; 2. rinkos tyrimo atlikimo dokumentavimą; 3. pirkimo vykdytojų veiksmus, nustatčius esminius rinkos tyrimo atlikimo trūkumus. 	
1.3.	Reglamentuoti techninių specifikacijų projektų skelbimą bei rinkos konsultacijų atlikimą, numatant sąlygas ir aplinkybes, kurioms esant šios priemonės turėtų būti taikomos.	VšĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, viešojo pirkimo sutarčių sudarymo ir vykdymo bei viešųjų pirkimų vidaus kontrolės tvarkos aprašo 4.3 punkte nustatyta, kad „ruošdamasis pirkimo inicijavimui, pirkimo iniciatorius, remdamasis atlikto rinkos tyrimo rezultatais bei vadovaudamasis VPI, įvertina poreikį skelbti pirkimo objekto techninės specifikacijos projektą arba vykdyti rinkos konsultaciją“.	Pasiūlymas įgyvendintas
1.4.	Reglamentuoti Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 1 punkto taikymo tvarką, kuri sudarytų sąlygas įvertinti duomenis ar tiekėjai yra sudarę susitarimų, kuriais siekiama iškreipti konkurenciją atliekamame pirkime ir spręsti dėl tokių tiekėjų pašalinimo iš pirkimo procedūros.	VšĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, viešojo pirkimo sutarčių sudarymo ir vykdymo bei viešųjų pirkimų vidaus kontrolės tvarkos aprašo 5.15 punkte nustatyta, kad „viešojo pirkimo komisija ar pirkimo organizatorius viešojo pirkimo procedūros vykdymo metu privalo įvertinti duomenis, ar tiekėjai yra sudarę susitarimų, kuriais siekiama iškreipti konkurenciją atliekamame pirkime ir spręsti dėl tokių tiekėjų pašalinimo iš pirkimo procedūros. Vertinant, ar tiekėjai yra sudarę susitarimų, kuriais siekiama iškreipti konkurenciją atliekamame pirkime, viešojo pirkimo komisija ar pirkimo organizatorius turi vadovautis Konkurencijos tarybos bei EBPO parengtomis gairėmis bei rekomendacijomis“.	Pasiūlymas įgyvendintas
1.5.	Nustatyti vidaus kontrolės priemonės, kurios leistų identifikuoti pirkimuose dalyvaujančių asmenų ryšius, susijusius su pirkimuose dalyvaujančiais jų vadovaujamų (atstovaujamų) visuomeninių organizacijų rėmėjais, ar jiems pirkimuose dalyvaujančių asmenų perleistomis vertėmis bei spręsti dėl tokių asmenų galimybės dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose.	2022-08-26 įsakyme Nr. V-1.4-116 „Dėl privačių interesų deklaracijų pildymo kontrolės“ numatytos papildomos kontrolės priemonės viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantiems asmenims: numatyta kiekvienais kalendoriniais metais atsitiktinės atrankos būdu patikrinti ne mažiau kaip 5 viešuosiuose pirkimuose dalyvavusių darbuotojų privačių interesų deklaracijas, siekiant nustatyti, ar jie tinkamai vykdė pareigą teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, kad toks konfliktas yra. Tikrinimo metu	Pasiūlymas įgyvendintas

² Patvirtintas VšĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės direktoriaus 2023-02-08 įsakymu Nr. V-1.4.-28.

Prieiga internete: <https://www.rvul.lt/index.php/apie-mus/korupcijos-prevencija/#korupcijos-prevencijos-veiksmu-planas>

		pasirenkama ne daugiau kaip 10 pirkimų, kuriuose darbuotojas dalyvavo einamaisiais kalendoriniais metais.	
	VŠĮ Vilniaus miesto klinikinei ligoninei		
1.6.	Reglamentuoti, kad viešojo pirkimo komisijos nariu negali būti atitinkamo pirkimo iniciatorius.	Dokumento „Pirkimas“ (patvirtintas ligoninės direktoriaus 2022-10-07 įsakymu Nr. V1-213/22) 6.3.12 punkte numatyta, kad viešojo pirkimo komisijos nariu negali būti atitinkamo pirkimo iniciatorius. Iniciatorius gali būti pasitelkiamas tik kaip ekspertas be balsavimo teisės.	Pasiūlymas įgyvendintas (2022-10-07)
1.7.	Įvertinti rinkos tyrimo teisinio reglamentavimo ar jo tobulinimo poreikį bei nustatyti pirkimo vykdytojų pareigą įvertinti ir dokumentuoti atlikto rinkos tyrimo rezultatus, ar į tai atsižvelgta techninės specifikacijos projekte bei numatyti pirkimo vykdytojų veiksmus, nustačius esminių rinkos tyrimo atlikimo trūkumų.	Dokumento „Pirkimas“ (patvirtintas ligoninės direktoriaus 2022-10-07 įsakymu Nr. V1-213/22) 6.2.4 punkte numatyta pirkimų iniciatoriaus pareiga kartu su prašymu – paraiška pirkimui pateikti pagrindinio rinkos tyrimo pažymą (išskyrus numatytas išimtis). Patvirtinta pažymos forma (7 priedas). Reglamentuota rinkos tyrimo apimtis (6.2.5 punktas), rinkos tyrimo būdas ir metodai (6.2.6 punktas). Numatyta viešojo pirkimo komisijos bei pirkimo organizatoriaus pareiga įvertinti rinkos tyrimo atlikimą, ar įvertinti rinkos tyrimo metu gautos pastabos, pasiūlymai (6.4.8 ir 6.3.11 punktai). Reglamentuota rinkos tyrimų dokumentų saugojimo tvarka.	Pasiūlymas įgyvendintas (2022-10-07)
1.8.	Reglamentuoti Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 1 punkto taikymo tvarką, kuri sudarytų sąlygas įvertinti duomenis ar tiekėjai yra sudarę susitarimų, kuriais siekiama iškreipti konkurenciją atliekamame pirkime ir spręsti dėl tokių tiekėjų pašalinimo iš pirkimo procedūros.	Dokumento „Pirkimas“ (patvirtintas ligoninės direktoriaus 2022-10-07 įsakymu Nr. V1-213/22) 6.3.10 punkte numatyta viešųjų pirkimų komisijos pareiga įvertinti, ar tiekėjai nėra sudarę susitarimų, kuriais siekiama iškreipti konkurenciją atitinkamame pirkime ir perkančioji organizacija dėl to turi įtikinamų duomenų. Analogiškos pareigos numatytos ir pirkimų organizatoriui (6.4.7 punktas). Pateiktos konkurenciją ribojančių susitarimų vertinimo gairės (6.3.13 ir 6.4.9 punktai).	Pasiūlymas įgyvendintas (2022-10-07)
1.9.	Įvertinti interesų konfliktų valdymo atliekant viešųjų pirkimų funkcijas teisinę aplinką bei ją tobulinti, užtikrinant kontrolės atlikimą.	2022-05-03 įsakymu Nr. V1-130 patvirtintas Perkančiosios organizacijos ar perkančiosios organizacijos direktoriaus, pirkimo komisijos narių, asmenų, perkančiosios organizacijos direktoriaus paskirtų atlikti viešuosius pirkimus, pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų ir pirkimo iniciatorių nusišalinimo tvarkos aprašas.	Pasiūlymas įgyvendintas
1.10.	Pasibaigus medicininio deguonies ir dujų pirkimo sutarčiai, rengiant naujo pirkimo dokumentus, atsisakyti sąlygos, kad pirkimo laimėtojas turės pats susitarti su talpų savininku dėl atsakomybės paskirstymo arba aiškiai apibrėžti atsakomybės paskirstymo sąlygas.	Atliekant naują pirkimą bus atsižvelgta į pateiktas pastabas.	Pasiūlymas įgyvendintas
	VŠĮ Utenos ligoninei		

1.11.	Reglamentuoti viešųjų pirkimų komisijos sudarymo ir atnaujinimo taisykles, nustatyti, kad viešųjų pirkimų komisijos darbe negali dalyvauti vykdomą pirkimą inicijavę asmenys, pagal poreikį nustatyti koks minimalus komisijos narių skaičius yra būtinas sprendimams priimti.	2022-09-13 įsakymu Nr. V-57 pakeistas viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas: numatytas komisijos narių skaičius - 6, būtinas posėdyje dalyvaujančių narių skaičius - 4. Reglamente nurodyta, kad viešąjį pirkimą inicijavę asmenys negali dalyvauti Komisijos darbe. Numatoma rotuoti komisijos narius ir šiuo metu vertinamos ligoninės objektyvios galimybės kas du metus atnaujinti po 2 Komisijos narius (2 iš 6).	Pasiūlymas įgyvendintas
1.12.	Įvertinti rinkos tyrimo teisinio reglamentavimo ar jo tobulinimo poreikį bei nustatyti pirkimo vykdytojų pareigą įvertinti ir dokumentuoti atlikto rinkos tyrimo rezultatus, ar į tai atsižvelgta techninės specifikacijos projekte bei numatyti pirkimo vykdytojų veiksmus, nustatčius esminių rinkos tyrimo atlikimo trūkumų.	Atliekami rinkos tyrimai, gauti rezultatai įvykdžius šiuos tyrimus, yra protokoluojami.	Pasiūlymas įgyvendintas
1.13.	Reglamentuoti techninių specifikacijų projektų skelbimą bei rinkos konsultacijų atlikimą, numatant sąlygas ir aplinkybes, kurioms esant šios priemonės turėtų būti taikomos.	VšĮ Utenos ligoninė techninių specifikacijų projektų skelbimą bei rinkos konsultacijų atlikimą vykdys, vadovaudamasi Viešųjų pirkimų įstatyme nurodytais atvejais.	Pasiūlymas įgyvendintas iš dalies Pasiūlymo esmė - reglamentuoti techninių specifikacijų projektų skelbimą bei rinkos konsultacijų atlikimą (numatant sąlygas ir aplinkybes, kurioms esant šios priemonės turėtų būti taikomos) tais atvejais, kai Viešųjų pirkimų įstatymas perkančiajai organizacijai suteikia teisę pačiai apsispręsti dėl šių priemonių taikymo, siekiant, kad pirkimų iniciatoriams nebūtų suteikta neribota diskrecija elgtis savo nuožiūra.
1.14.	Reglamentuoti Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 1 punkto taikymo tvarką, kuri	VšĮ Utenos ligoninės direktoriaus 2022 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-69 nustatyta, kad vykdant pirkimus pastovus dėmesys turi būti skiriamas	Pasiūlymas įgyvendintas (2023-06-16)

	sudarytų sąlygas įvertinti duomenis ar tiekėjai yra sudarę susitarimų, kuriais siekiama iškreipti konkurenciją atliekamame pirkime ir spręsti dėl tokių tiekėjų pašalinimo iš pirkimo procedūros.	galimų tiekėjų draudžiamų susitarimų išaiškinimui. Numatyti bendrieji galimų draudžiamų susitarimų identifikavimo požymiai, pareiga išsiaiškinti, ar tiekėjai yra realiai nepriklausomi konkuruoja tarpusavyje. Taip pat numatyta pareiga apie galimą draudžiamą tiekėjų susitarimą pranešti Konkurencijos tarybai.	
1.15.	Užtikrinti, kad paskirti viešųjų pirkimų ekspertai deklaruotų šias pareigas.	Numatyta, kad kiekvienų metų sausio mėn. pirmomis darbo dienomis (iki pirmo vykdomo pirkimo) viešųjų pirkimų komisijos nariai, ekspertai pasirašo naujus konfidencialumo pasižadėjimus, nešališkumo deklaracijas ir pateikia deklaruotų pareigų viešųjų pirkimų komisijoje deklaracijų kopijas.	Pasiūlymas įgyvendintas
1.16.	Reglamentuoti, kad prieš vykdant neskelbiamas derybas būtų įvertintos galimybės pirkimą atlikti taikant atviro konkurso pagreitintas procedūras.	Įstaigos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše reglamentavome, kad prieš vykdant neskelbiamas derybas būtų įvertintos galimybės pirkimą atlikti taikant atviro konkurso pagreitintas procedūras (2022-09-13 įsakymas Nr. V-56).	Pasiūlymas įgyvendintas
1.17.	Reglamentuoti, kad neskelbiamų derybų būdu sudaroma sutartis neturi galioti ilgiau ar būti didesnės apimties, negu būtina reaguojant į tokius nenumatytus įvykius, arba kol įvykdžius pirkimą kitu būdu sudaroma kita atitinkama sutartis.	Įstaigos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše reglamentavome, kad neskelbiamų derybų būdu sudaroma sutartis neturi galioti ilgiau ar būti didesnės apimties, negu būtina reaguojant į tokius nenumatytus įvykius, arba kol įvykdžius pirkimą kitu būdu sudaroma kita atitinkama sutartis (2022-09-13 įsakymas Nr. V-56).	Pasiūlymas įgyvendintas
1.18.	Baigiantis 12 mėnesių nuo medicininio suskystinto deguonies su įrangos nuoma pirkimo sutarties įsigaliojimo dienos, atlikti detalų rinkos tyrimą ir priimti sprendimą dėl sutarties nutraukimo ir naujo pirkimo vykdymo ar sutarties pratęsimo, atsižvelgiant racionalaus prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti skirtų lėšų naudojimo principą.	2022 m. IV ketvirtyje įvykdytas naujas atviras (supaprastintą) pirkimas dėl medicininio suskystinto deguonies su įrangos nuoma pirkimo: https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/Notice/Details/2022-625385	Pasiūlymas įgyvendintas (2023-06-16)
	Viešųjų pirkimų tarnybai		
1.19.	Svarstyti dėl rinkos tyrimų atlikimo gairių parengimo.	VPT nurodo, kad rinkos tyrimas (kaip, beje ir poreikių tyrimas) yra itin svarbi pasirengimo pirkimui dalis, nepaisant to, kad Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nėra įtvirtinta nei tokia sąvoka ar procedūra, nei jos atlikimo tvarka ar privalomumas. Tarnyba informavo, kad nenumato rengti atskirų gairių šiuo klausimu, tačiau alternatyviai, KRA subjektams pateikė informaciją apie VPT parengtus mokymus (Poreikių bei rinkos tyrimas), parengtas Rinkos konsultacijų (tam tikra prasme sudėtingesnė, labiau tiekėjus į procesą	Pasiūlymas įgyvendintas

		įtraukianti rinkos tyrimo forma) gairės. Taip pat pateikė VPT poziciją dėl rinkos tyrimų atlikimo būtinumo bei pagrindinių principų.	
2. Kitos antikorupcinės pastabos			
2.1.	Praktika, kai pirkimo objektų techninės specifikacijos parengiamos pagal konkrečių pirkimo objektų duomenis, gali sąlygoti nepakankamą tiekėjų konkurenciją, nes VšĮ Utenos ligoninėje nustatyta atveju, kai techninės specifikacijos rengiamos ne įvertinus kiekvieną pirkimo objekto techninės specifikacijos parametras, siekiant nustatyti kokia minimali ir maksimali (pagal poreikį) atitinkamo parametro reikšmė yra būtina pirkimo objektui pagal ligoninės poreikius, o pagal konkretaus pirkimo objekto duomenis (techninę specifikaciją), konkrečius duomenis nustatant kaip minimalius arba maksimalius ribinius.		
2.2.	Nagrinėjant pretenzijas neužtikrinamas skaidrių ir objektyvių sprendimų priėmimas, nes priimami sprendimai nėra pakankamai motyvuojami.		
2.3.	Nepakankamai reglamentuotas pavyzdžių pateikimas, vertinimas, gražinimas		
2.4.	Vykdomi atskiri turto nuomos konkursai ir paslaugų, kurių teikimui šis turtas yra reikalingas, viešieji pirkimai, todėl šiuos pirkimus paprastai laimi „vienintelis tiekėjas“, kuriam yra išnuomotas nekilnojamas turtas, reikalingas perkamų paslaugų teikimui.		
2.5.	VšĮ Utenos ligoninėje skelbiant pirkimus nevykdomi reikalavimai CPV IS užfiksuoti kokios kainos (sąnaudos) bus laikomos per didelėmis.		
2.6.	Pirkimų skaidymas VšĮ Utenos ligoninėje sudaro sąlygas vykdyti neskelbiamus mažos vertės pirkimus, nes nesinaudojama galimybėmis į vieną pirkimą sujungti susijusius vienuolius pirkimus, nenumatomi reikiami paslaugų terminai.		
	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
	VšĮ Respublikinei Vilniaus universitetinei ligoninei:		
2.1.	Netaikyti pavyzdžių prašymo praktikos, kai ši priemonė nėra proporcinga pirkimo tikslams pasiekti.	VšĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, viešojo pirkimo sutarčių sudarymo ir vykdymo bei viešųjų pirkimų vidaus kontrolės tvarkos aprašo 4.6 punkte nustatyta, kad „pirkimo objekto pavyzdžių gali būti prašoma tik pagrįstais atvejais, kuomet ši priemonė yra proporcinga viešojo pirkimo tikslams pasiekti“.	Pasiūlymas įgyvendintas
	VšĮ Vilniaus miesto klinikinei ligoninei		
2.2.	Užtikrinti atsakymų į pretenzijas motyvavimą, t. y. nurodyti, dėl kokių objektyvių priežasčių perkančioji organizacija nusprendė atmesti ar patenkinti pretenziją.	Dokumento „Pirkimas“ (patvirtintas ligoninės direktoriaus 2022-10-07 įsakymu Nr. V1-213/22) 6.3.3 punkte numatyta, kad nagrinėjant pretenzijas turi būti pasitelktas įstaigos teisininkas ir, jei reikia, ekspertai, pirkimo iniciatorius. Teisininko dalyvavimas užtikrins tinkamą atsakymų į pretenzijas motyvavimą.	Pasiūlymas įgyvendintas (2022-10-07)
2.3.	Numatyti pirkimo iniciatorių, ekspertų, teisininkų pasitelkimą nagrinėjant pretenzijas.	Dokumento „Pirkimas“ (patvirtintas ligoninės direktoriaus 2022-10-07 įsakymu Nr. V1-213/22) 6.3.3 punkte numatyta, kad nagrinėjant pretenzijas turi būti pasitelktas įstaigos teisininkas ir, jei reikia, ekspertai, pirkimo iniciatorius. Teisininko dalyvavimas užtikrins tinkamą atsakymų į pretenzijas motyvavimą.	Pasiūlymas įgyvendintas (2022-10-07)
	VšĮ Utenos ligoninei		

2.4.	Užtikrinti atsakymų į pretenzijas motyvavimą, t. y. nurodyti, dėl kokių objektyvių priežasčių perkančioji organizacija nusprendė atmesti ar patenkinti pretenziją.	Vykdamt pirkimus ir gavus tiekėjų pretenzijas, užtikrinsime motyvuotus atsakymus į pretenzijas, stengsimės nurodyti pretenzijų atmetimo ar jų tenkinimo priežastis.	Pasiūlymas įgyvendintas
2.5.	Pirkimo dokumentuose aiškiai reglamentuoti pavyzdžių (jei numatoma jų reikalauti) pateikimo terminus, jų vertinimo bei gražinimo sąlygas.	Jei, vykdamt pirkimą, bus prašoma pateikti prekių pavyzdžius, pirkimo dokumentuose bus aiškiai ir nedviprasmiškai numatomos prekių pavyzdžių pateikimo, jų vertinimo ir gražinimo sąlygos.	Pasiūlymas įgyvendintas
2.6.	Įvertinti pateiktus pastebėjimus bei CVP IS skelbti kokias kainas perkančioji organizacija laikys per didelėmis ir tuo pagrindu atmes tiekėjų pasiūlymus (jei pirkimas skaidomas į dalis nurodyti, kokias kainas laikys per didelėmis ir tuo pagrindu atmes tiekėjų pasiūlymus dėl kiekvienos pirkimo dalies atskirai).	Perkančioji organizacija atsižvelgs į pateiktas pastabas bei pasiūlymus ir pirkimų pirminiuose dokumentuose nurodys skiriamas lėšas pirkimui. Jei pirkimas skaidomas į atsiras pirkimo dalis – kiekvienai pirkimo daliai atskirai.	Pasiūlymas įgyvendintas
2.7.	Įvertinti 2022 m. viešųjų pirkimų plano pakeitimo būtinybę, įvertinant mažos vertės pirkimų, kurie iš esmės planuojami ne vieneriems metams, vertes bei pirkimų sujungimo galimybes. Alternatyvus pasiūlymas – į tai atsižvelgti rengiant 2023 m. viešųjų pirkimų planą.	Į mažos vertės pirkimų, kurie iš esmės planuojami ne vieneriems metams, vertes bei pirkimų sujungimo galimybes atsižvelgta ir įgyvendinta rengiant 2023 metų viešųjų pirkimų planą: https://www.utenoslignonine.lt/wp-content/uploads/2023/03/2023-m.-V%C5%A0%C4%AE-UTENOS-LIGONIN%C4%96S-NUMATOM%C5%B2-VYKDYTI-PREKI%C5%B2-PASLAUG%C5%B2-IR-DARB%C5%B2-VIE%C5%A0%C5%B2J%C5%B2-PIRKIM%C5%B2-PLANAS.pdf	Pasiūlymas įgyvendintas
	Sveikatos apsaugos ministerijai ir VšĮ Respublikinei Vilniaus universitetinei ligoninei		
2.8.	Pasibaigus magnetinio rezonanso tomografijos tyrimų atlikimo ir aprašymo paslaugos teikimo sutarčiai, esant poreikiui, organizuoti naują pirkimą, jo sąlygose numatant, kad turtas, skirtas paslaugai teikti, išnuomojamas be konkurso, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 3 punkte.	VšĮ Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė savo poreikį dėl magnetinio rezonanso tomografijos paslaugų pirkimo galės įvertinti tik 2023 metų pradžioje; ligoninei nustačius poreikį įsigyti magnetinio rezonanso tomografijos paslaugas, pateiktas pasiūlymas, pilna apimtimi būtų įgyvendintas pasibaigus šiuo metu galiojančios SAM ir UAB „Affidea“ sutarties terminui. Pasibaigus galiojančiai viešojo pirkimo sutarčiai bei turto nuomos sutarčiai ir esant poreikiui pirkti magnetinio rezonanso tomografijos tyrimų atlikimo ir aprašymo paslaugas bus organizuojamas viešasis pirkimas, jo sąlygose nurodant, kad paslaugai teikti skirtas turtas bus išnuomojamas be konkurso pagal Valstybės ir	Pasiūlymas įgyvendintas (2023-06-23) Vertiname, kad VšĮ Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė, Magnetinio rezonanso tomografijos tyrimų atlikimo ir aprašymo paslaugos pirkimo sąlygose numaćiusi

		<p>savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo reikalavimus.</p> <p>2023-06-16</p> <p>Sveikatos apsaugos ministerijos ir UAB „Affidea“ sudarytos turto nuomos sutarties terminas baigsis 2023 m. rugpjūčio 24 d. Šiuo metu patikėjimo teise UAB „Affidea“ perduotas patalpas valdo Sveikatos apsaugos ministerija. Planuojama patikėjimo teise jas perduoti VšĮ Respublikinei Vilniaus universitetinei ligoninei (2023 m. birželio 7 d. Vyriausybės nutarimas Nr. 444 „Dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo pagal valstybės turto patikėjimo sutartis“³). Tokiu būdu Sveikatos apsaugos ministerija nebus subjektu, atsakingu už tolimesnį pateikto pasiūlymo įgyvendinimą.</p> <p>VšĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės 2023 m. birželio 23 d. Centriniam viešųjų pirkimų portale paskelbto Magnetinio rezonanso tomografijos tyrimų atlikimo ir aprašymo paslaugos pirkimo (Nr.8244)⁴ techninės specifikacijos sąlygų 2.8 punkte nustatyta, kad „<i>paslaugos turi būti teikiamos paslaugų teikėjo padalinyje, nutolusiame ne daugiau kaip 30 km nuo perkančiosios organizacijos buveinės vietos. Pacientų transportavimą į paslaugų teikimo vietą ir iš jos užtikrina perkančioji organizacija</i>“.</p>	<p>nuostatą dėl tiekėjų nediskriminavimo (dėl paslaugų teikimo vietos), įgyvendino alternatyvų pasiūlymą.</p>
3. Kitos pastabos			
3.1.	<u>VšĮ Utenos ligoninė administracinių patalpų nuomos pirkimus vykdė nesilaikydama nustatytos tvarkos.</u>		
3.2.	<u>Nevienareikšmiškai suprantami ir taikomi Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyti reikalavimai medicininės įrangos techninei priežiūrai sudaro sąlygas vieno tiekėjo pirkimams.</u>		
3.3.	<u>Labdaros ir paramos įstatymo nuostatos viešųjų pirkimų laimėtojams, suteikiantiems reikiamas priemones panaudos pagrindais, nepagrįstai suteikia teisę į mokesťines lengvatas.</u>		
	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
3.1.	Sveikatos apsaugos ministerijai spręsti dėl Medicinos priemonių naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-383, tobulinimo, siekiant išvengti jo aiškinimo ir	Pakeistas Medicinos priemonių naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-383 „Dėl Medicinos priemonių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 23 punktas (2022 m. liepos 11 d. įsakymas Nr. V-1215), sudarant galimybę medicinos prietaiso techninę priežiūrą atlikti	Pasiūlymas įgyvendintas

³ Prieiga internete: <https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/5d26ed30069511ee9978886e85107ab2>

⁴ Prieiga internete: <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/Notice/Details/2023-623572>

	taikymo dviprasmybių.	ne tik gamintojams ir jų paskirtiems asmenims.	
3.2.	VšĮ Utenos ligoninei, esant poreikiui įsigyti administracinių patalpų nuomą pasibaigus 2021 m. rugpjūčio 27 d. sutarties Nr. SUT-21-08/F16-166 terminui 2022 m. rugsėjo 7 d., patalpų nuomos pirkimą vykdyti Žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamųjų daiktų įsigijimo arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.	Vykdytos skelbiamos derybos patalpų nuomai įsigyti, vadovaujantis Žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamųjų daiktų įsigijimo arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka: https://www.utenosligonine.lt/wp-content/uploads/2022/12/ADMINISTRACINI%C5%B2-PATALP%C5%B2-NUOMOS-PASLAUG%C5%B2-PIRKIMO-.pdf	Pasiūlymas įgyvendintas
3.3.	Finansų ministerijai įvertinti Pelno mokesčio įstatymo bei Labdaros ir paramos įstatymo nuostatas, reglamentuojančias mokesčių lengvatų taikymą tais atvejais, kai panaudos teise ilgalaikis materialusis turtas perduodamas viešųjų pirkimų sąlygose nustatyta tvarka.	Pažymėtina, kad paramos sampratą, tikslus, dalyką, teikimo būdus, paramos gavėjus ir teikėjus nustato Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas, kai labdaros/paramos tiekėjai ir (arba) gavėjai naudojami įstatymų nustatytais mokesčių ir muitų lengvatomis. Pagal Labdaros ir paramos įstatymo 2 straipsnio 2 dalies nuostatas, parama yra paramos teikėjų savanoriškas ir neatlygintinas paramos dalykų teikimas paramos gavėjams šio įstatymo nustatytais tikslais ir būdais. Taigi, turto ar lėšų perdavimas gali būti pripažintas parama tik tokiu atveju, jeigu jis atitinka šią nustatytą paramos sampratą. Atsižvelgiant į tai, kartu įvertinus ir mokesčių administratoriaus nuomonę, manytume, kad ilgalaikio materialaus turto perdavimas panaudos teise viešųjų pirkimų sąlygose nustatyta tvarka, t. y. tenkinant viešųjų pirkimų reikalavimus, perkančiajai organizacijai, neatitinka Labdaros ir paramos įstatyme nustatytos paramos teikimo sampratos – savanoriško bei neatlygintino paramos dalykų suteikimo, todėl neturėtų būti laikoma suteikta parama pagal Labdaros ir paramos įstatymą ir, atitinkamai, teikėjui neturėtų būti taikoma Pelno mokesčio įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje nustatyta lengvata. Atsižvelgiant į išdėstytą, pažymime, kad įvertinus Pelno mokesčio įstatymo bei Labdaros ir paramos įstatymo nuostatas, reglamentuojančias mokesčių lengvatų taikymą dėl paramos teikimo, ir jų taikymo praktiką, galiojantis mokesčių teisinis reglamentavimas, mūsų nuomone, užtikrina tinkamą mokesčių lengvatų taikymą.	Pasiūlymas įgyvendintas